

Varietăți

Franța și Carducci. La Paris s-a constituit un comitet spre a ridica a statuă marelui poet italian G. Carducci. Din acest comitet fac parte: Clémenceau, ministrul instrucțiunii, mulți subsecretari, președinții consiliilor general și municipal al Seinei, apoi Ch. Dupuy, P. Deschanel, Leygues, Millerand, F. Buisson, A. Mézières, Maurice Barrès, Hanotaux, A. Brisson, Brioux, Victor Marguerite, Capus, Abel Hermant, Jules Reuand.

Candidații în Academia Franceză. Deși alegerile pentru locurile vacante vor avea loc în 1908, lupta a început de pe-acum.

Succesiunea lui Berthelot o rivnese d-nii Francis Charmas, directorul revistei „Revue des Deux Mondes”, și Henri Poincaré. D. Poincaré nu-i numai un om de știință ci și un mare scriitor.

Lupta deci va fi aprigă.

Succesiunea lui André Theuriot o rivnita de poezii Henri de Regnier, Richpin, Haraucourt și Jean Labor.

Succesiunea lui Sully-Prudhomme o rivnita de d-nii Dorchain, Moutégut, Jean Aicard, Robert de Montesquiou etc.

Doză „inedită” ale lui Maupassant. Din operele complete ale lui Guy de Maupassant, în curând va apărea primul volum în care se găsește

doză bucăți încă nepublicate: Una subtitlul „*Les Soirées de Médan*” care e ca un fel de prefață pentru volumul ce a apărut sub acest titlu. În această bucăță sînt atîNSE în trecut teoriile sale literare. A doua e intitulată: *La main d'écrouché* și datează din literatură lui Maupassant. Poate servi ca document critice, dacă se pune în comparație cu scrierea sa de mai tirziu la *Main*.

Ceasornic roman. În urma unor săpături făcute pe locul unde a fost cetatea romană *Hierapia* s'a găsit un mic gnouon de bronz, care a trebuit să aparție unui legionar roman. La *Maiença* a fost găsit un altul de fildeş. Avem de-a face cu ceasornice de pe vremea Romanilor.

Observații asupra castorului. Un observator T. W. Ritcoub a comunicat societății de biologie din Washington cele-va observații ce a făcut asupra castorului, în Canada. A observat odăună cum unii castori au construit un fel de ezătură, care a făcut ca nivelul unui lac să se ridice cu 90 centimetri și să-l facă să reverse, așa că a inundat terenurile înconjurătoare. Alte dați niște castori au împărțit prin o ezătură un lac în două părți, o parte avînd un nivel mai înalt decît cealaltă. Din observațiile sale Ritcoub deduce că castorul nu-i așa

de inteligent, pe cît se crede de obicei. Castorul, cînd dă la pămînt copacii, nu-i face să cadă în o poziție anumită; copacul cade la intimplare. Dar cînd se intimplă să cadă în o poziție defavorabilă, castorul nu se folosește de copac.

Se duc ghețarii!... Geologii șvizereni constata că ghețarii pierd în fiecare an utit din întinderea cît și din grosimea lor. Astfel ghețarul Aletsch, cel mai mare din Elveția, s'a retras dela 1900 pînă azi cu 200 de metri, deci a pierdut cîte 27 metri pe an. Dacă mișcarea aceasta continuă, e de prevăzut dispariția, mai curînd ori mai tîrziu, a ghețarilor, — cea ce e de mare însemnătate pentru irigația văilor alpestre, și foarte îngrijitor pentru industria hulei albe... fără să mai vorbim și de turism.

Presa în Franța. Statistica ziarelor și revistelor franceze, dela 1 Ianuar, ne arată că apar în Franța nu mai puțin de 8,548 de ziare și reviste. Dintre acestea numai în Paris apar 3,218, între care 139 cotidiene.

Și cînd te mai gîndești și la tirajul enorm pe care-l au unele din ele, vezi bine că numai pentru ziare Franța consumă anual adevărați munți de hîrtie!

Contra cenzurii. Se știe că în Anglia cenzura, instituită în 1730 de Walpole pentru a împiedeca pe dramaturgi de a face satiră politică, funcționează și astăzi încă. Cu toate că actualmintea ea nu se preocupă de politică, ci mai mult de... morală (în numele căreia sînt interzise piesele: *Strigoii* de Ibsen, *Cenci* de Shelley, *Monna Vanna* de Maeterlinck, și altele), — se pare totuși că ea stînghinește mult pe scriitorii. De aceea nu de mult a apărut în ziarul *Times* o protestare contra acestei instituții „autocratice în procedee, contrară spiritului constituției, dreptății obicinuite și bunului

sîmț”, protestare iscălită de scriitorii eu: Swinburne, B. Shaw, H. G. Wells, Henry James, Israel Zangwill etc. E de nădăjduit că un guvern așa de liberal ca al lui Campbell-Bannerman va ține samă de dreapta reclamație a scriitorilor.

Pod uriaș. Un pod uriaș este podul ce se construiește acum în New-York peste brațul de mare numit *East River*; podul trece la înălțimea de 30 m. peste insula *Blackwell* și la 42 m. de-asupra nivelului mării. Podul costă 100 milioane de franci, este așezat pe 5 picioare; se vor întrobuința 50.000 tone de oțel la construirea lui; pe dinsul sînt așezate 4 linii de tramvai, două linii ferale; are două trottoare și loc pentru căruți; e lung de 2300 m.

Razele X în armata germană. Noul regulament al serviciului sanitar militar german a preseris întrobuințarea unor trăsuri prevăzute cu material pentru producerea razelor X, pentru serviciul de campanie al spitalelor militare.

Canal-Tunel între Marsilia și Ron. Se procutează facerea unui canal-tunel, care să lege Marsilia cu Ronul; lungimea lui va fi de 7 kilometri, lărgimea 22 m. și înălțimea de 14 m. 20. Va fi prima cale saterană pe apă. Construcția va costa se crede 76 milioane. E interesant să se știe că pe cînd la facerea tunelului Simplon, 21 kilometri lungime, 3,4 în lărgime și 6 înălțime, s'au scos 1,000,000 metri cubi de pămînt, — cu ocazia facerii acestui tunel-canal se vor scote 2,200,000 metri cubi.

Telegrafic fără fir. Pacisul comunică cu Marocul prin telegrafic fără fir; o stație se găsește la capul Spartel lângă *Tanger* iar cealaltă e la turnul Eiffel.

Spicuitor.